

Vlakverdeling

De kinderen leren over het verband tussen figuur en achtergrond; structuur, ritme en herhaling

Gevlochten mat, 6 jaar

onderwerp

gevlochten mat

techniek

rubbing

formaat

stroken van

50 × 5 cm, samen

50 × 50 cm

Toelichting

In deze eerste les van de cyclus ligt het accent sterk op ordening. Op een plat vlak kun je op oneindig veel manieren ordenen, rangschikken, verdelingen maken, evenwicht zoeken en een geheel creëren. Dit gebeurt in deze opdracht zo puur mogelijk, vandaar dat de onderwerpen nogal neutraal zijn gehouden. De kinderen worden dan niet geïnspireerd door een sterke beleving van een 'verhaal', maar richten de volledige aandacht op het vlak met zijn ordening en zijn structuur. In de beide opdrachten komen dezelfde zaken op een nogal verschillende manier aan de orde; ook met verschillende werkwijzen.

De rubbing-techniek (zie *Handboek* blz. 49) in combinatie met de stroken die tot een vlak gevlochten worden, helpt de kinderen om het hele vlak als beeld te leren zien. Door de regelmatige herhaling van de structuren ontstaat al gauw een zeker ritme.

De collagetechniek van de andere opdracht nodigt uit tot het uitproberen van allerlei oplossingen. Deze techniek is dus uitermate geschikt voor de doelstelling van deze les. Waarschijnlijk komen aspecten als symmetrisch en asymmetrisch vanzelf aan de orde.

Begeleiding

Van niet te dik tekenpapier (± 100 grs.) worden stroken gesneden; bijv. van 50×5 cm. Elk kind krijgt een aantal repen en gaat op zoek naar enigszins ruwe oppervlakken. Zowel binnen als buiten de klas zijn er waarschijnlijk allerlei materialen met een ruwe huid. D.m.v. de rubbing-techniek of frottage maken de kinderen diverse stroken vol; met de zijkant van een zachte potloodstift of met de vlakke kant van een waskrijtje wordt de structuur van het onder het papier liggende oppervlak tevoorschijn getoverd!

Alles wat enig reliëf heeft kan geprobeerd worden: vloeren, muren, behangpapier, baksteen, tegeltjes e.d. Er zijn verschillende mogelijkheden: een strook krijgt over de gehele lengte één structuur of juist om de 5 cm een andere. Bij het vlechten van de matten (van 50×50 cm) geeft dat natuurlijk verschillend resultaat. Ook kan er met verschillende materialen (eventueel door elkaar) en met meerdere kleuren gewerkt worden. Voor de les is het leuk als al deze dingen aan bod komen. Tijdens het vlechten worden de stroken bekeken en worden vragen gesteld naar het ontstaan van de verschillende structuren en keuzes. Dit kan de betrokkenheid met de doelstelling van de opdracht ten goede komen. De evaluatie vindt zo spelenderwijs plaats.

onderwerp

compositie met
figuurtjes

techniek

knippen, schuiven,
plakken

formaat

25×32 cm

Andere opdracht

Op een gegeven formaat moet met een aantal vormpjes een goed geheel gemaakt worden. Dit kan zowel met kant-en-klaar-figuurtjes (rondjes, vierkantjes e.d.) als met zelfgemaakte vormpjes (bladvormen). Let op de afmeting van de vormen t.o.v. het gekozen formaat! Op de illustraties hiernaast hebben we eerst diverse composities gemaakt. Pas aan het einde van de les wordt een ordening vastgeplakt. Hier zijn steeds 6 bladvormen geknipt uit één kleur papier; de ondergrond is zwart. Elk kind werkt met precies hetzelfde materiaal zodat de resultaten goed vergeleken kunnen worden. De variaties zijn natuurlijk talrijk. Het schuiven met de vormpjes kan ook goed gecombineerd worden met een spattechniek. Daarbij waken wij er wel voor dat de aandacht blijft uitgaan naar compositie en niet alleen naar het leuke effect van het spatten.

4 composities, 6 jaar